

## TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/24-11623  
Otsuse kuupäev 27.01.2025  
Komisjoni koosseis Aase Sammelselg

Tarbija  
Kaupleja osaühing Šeiker (10120939)

Tarbija nõue Tarbija soovib vabaneda lepingust ja mittekvaliteetsest mööblist ilma täiendavaid kulusi kandmata.

### Resolutsioon:

#### Komisjon otsustas:

1. avaldus rahuldada.
2. Tuvastada, et tarbija oli kaupleja rikkumise tõttu õigustatud taganema osaühinguga Šeiker 22.detsembril 2022 sõlmitud köögimööbli müügilepingust.
3. Kauplejal tagastada tarbijale ostuhind 10 päeva jooksul arvates ajast, kui tarbija on teatanud kauplejale mööbli väljaandmise võimaldamisest.
4. Jätta tagasitäitmissuhtest tekkivad mööbli demonteerimisega ja transpordiga seotud kulud kaupleja kanda.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu või seda ei järgi, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Kaupleja peab 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast teatama kirjalikult Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile otsuse täitmisest või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

#### Asjaolud:

Pooled sõlmisid tellimuste E221223239 ja E230123284 alusel müügilepingu, millega kaupleja kohustus müüma tarbijale tellimustes kirjeldatud köögimööbli (Sole magnolia polysk) ning tarbija kohustus tasuma kauplejale 2 131,00 eurot. Tarbija tasus kauplejale 26.detsembri 2022, 16.jaanuari 2023 ja 3.veebruari 2023 maksekorraldustega vastavalt 610,00 eurot, 101,00 eurot ja 1 421,00 eurot. Mööbel anti tarbijale üle 25.vebruaril 2024.

Tarbija väidab, et poole aasta pärast hakkas kapiuste äärtes lakikiht lainetama, millest ta teatas

kauplejale. Kaupleja vahetas garantiikorras välja kaks kapiust.

10.augustil 2024 esitas tarbija kauplejale teise pretensiooni selles, et sarnased kahjustused on avaldunud ka mööbli teistel detailidel. Kaupleja kontrollis 16.augustil 2024 pretensiooni põhjendatust ning tuvastas, et mööbli ustel on avaldunud mitmed defektid. Kaupleja hinnangul tuleb vahetada viis ust (nurgakapil 2 ust, nõudepesumasina uks, ülemine uks ja kubu kohal asuv uks) ja üks sahtlipaneel. Kaupleja teatas detailide asendamise kavatsusest tarbijale 29.augusti 2024 kirjaga.

Tootjalt saabusid ukсед 24.septembril 2024, millest kaupleja teatas tarbijale ning palus tarbijalt tagasisidet edasiste tegevuste kooskõlastamiseks. Tarbija väidab, et ei ole sellist teadet saanud. Tarbija asus seisukohale, et mööbli kvaliteet on tervikuna sedavõrd halb, et ta ei soovi enam samalaadsete omadustega detailide asendamist.

Tarbija leiab, et köögimööbel ei ole otstarbekohaselt kasutatav, kuna kokkupuutel köögis paratamatult esineva niiskusega tekivad detailidele kahjustused; kahjustused on ka nendel detailidel, mis ei ole kraanikausi või pliidi läheduses.

Tarbija arvates peab köögimööbel pidama vastu köögis tavapäraste seadmete kasutamisele. Kaupleja ei selgitanud enne lepingu sõlmimist, et pakutav mööbel niiskust ei kannata. Tarbija ei soovi kanda detailide korduva asendamisega seotud paigalduskulu. Tarbija arvates lahendaks probleemi kvaliteetsemate uste paigaldamine, millest kaupleja keeldus.

Kaupleja pakkus kompromissi korras tarbijale parema kvaliteediga ja kõrgema hinnaga uksi tehes maksumusest 50% ulatuses soodustuse, kuid pooled kokkuleppele ei jõudnud.

Tarbija on seisukohal, et puudustega mööbli detailide vahetamisega seotud asjaajamine ja sellega kaasnevad kulud on sedavõrd suured, et ta ei soovi selle probleemiga enam tegeleda ning tahab lepingust vabaneda.

### **Kaupleja seisukoht:**

Kaupleja tarbija etteheidetega ei nõustu.

Tarbijalt esimese pretensiooni saamisel tuvastati puudus (kahel uktsel olid liimi jäljed) ja

27.veebbruaril 2024 asendati kahjustatud detailid uutega. Augustis 2024 saabunud pretensiooni põhjendatuse kontrollimisel selgus, et detailide kahjustumine oli tekkinud liigniiskuse tõttu; kapi ustel olid selgelt nähtavad veenired. Köögimasinad ja seadmed olid asetatud kohtadesse, kus eralduv aur ja niiskus kahjustab mööbli detaile. Mööbel ja nõudepesumasin ei ole paigaldatud kaupleja poolt; seega ei saa kaupleja vastutada paigalduse õigsuse eest.

Kaupleja väidab, et on vaatamata kahjustuste tekkepõhjusele valmis väljavahetama kahjustustega ukSED ja sahtli paneeli. Mööbli korpuse detaile nad ei vaheta, kuna nendel tekkinud kahjustused on põhjustatud liigniiskusest. Tarbija etteheited selles, et asendatud detailidel võivad ilmnedA samalaadsed kahjustused, on oletuslikud.

Kahjustatud detaile saab asendada vaid sama sarja toodete vastu. Tarbija käis kaupluses erinevaid näidiseid vaatamas ja valis odavama toote, mille kvaliteeti ei ole õige võrrelda kõrgema hinnaga toodete kvaliteediga. Tarbijal ei ole õigust nõuda detailide asendamist teises hinnaklassis müüdavate toodete vastu.

Kaupleja kinnitab, et on tellinud tootjalt mudeli Sole magnolia polysk uued ukSED ja sahtli paneeli ning need on juba olemas kaupleja laos. Tarbija etteheide lisanduvates kulude kohta ei ole õige, kuna detailid asendatakse tootja kulul.

Kaupleja kinnitas ka, et saab pakkuda kliendile teist sarja mööblit, mis on teise kvaliteediga ja teise hinnaklassiga, kuid sel juhul peab klient ise tulema salongi ja valima, sest valik on väga suur. Uue köögimööbli jaoks pakub kaupleja 50% ulatuses allahindlust.

### **Komisjoni põhjendus:**

Tarbijakaitseaduse § 51 järgi lahendatakse vaidlus poolte kirjalikult esitatud ning sekretariaadi kogutud teabe ja tõendite alusel.

Võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 p 1 järgi tekib võlasuhe muu hulgas lepingust. Esitatud selgitustest ja tõenditest järeldab komisjon, et poolte õigussuhe põhineb müügilepingul. VÕS § 208 järgi kohustub asja müüja müügilepinguga andma ostjale üle olemasoleva, valmistatava või müüja poolt tulevikus omandatava asja ning tegema võimalikuks omandi ülemineku ostjale, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Kui tarbijale müüb asja müüja, kes sõlmib lepingu oma majandus- või kutsetegevuses, on tegemist tarbijalemüügiga (lg 4).

Komisjon juhib kaupleja tähelepanu TKS §-dele 3 ja 4, mille järgi on tarbijal õigus saada pakutavate kaupade ja teenuste kohta vajalikku ja tõest teavet teadliku valiku tegemiseks ning õigeaegset teavet kauba või teenusega seotud riskide kohta; samuti õigus saada pakutava kauba või teenuse kohta ohutuse, samuti tervise, vara ja majandushuvide kaitse seisukohalt vajalikku teavet. Kaupleja ja tootja on kohustatud andma tarbijale enne kauba omandamist või teenuse kasutamist teavet kauba või teenuse omaduste ja kasutamistingimuste ning kauba omandamiseks või teenuse kasutamiseks sõlmitava lepingu kohta ulatuses ja korras, mis vastab võlaõigusseaduses või muus seaduses sätestatud lepinguelse teabe andmise kohustusele ja käesolevas seaduses nimetatud tingimustele.

VÕS § 14' järgi peab tarbijaga lepinguelseid läbirääkimisi pidav või muul viisil lepingu sõlmimist ettevalmistav ettevõtja tegema tarbijale enne lepingu sõlmimist või selleks tarbija poolt siduva pakkumise tegemist selgel ja tarbijale arusaadaval viisil teatavaks teabe, mis ei ole lepingu konteksti arvestades niigi selge, sh lepingu esemeks oleva asja, teenuse või muu soorituse põhiomadused lepingu esemele ja teabe esitamise viisile kohases ulatuses; lepingu eseme kasutamise tingimused. Seaduses sätestatud tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

Komisjonile on esitatud tõendid, mis kinnitavad, et tarbijale anti enne lepingu sõlmimist teave, mis kajastas peamiselt köögimööbli visuaali. Ühestki tõendist ei nähtu, et tarbijale oleks avaldatud teavet selles, kuidas võib mööbli vastupidavust mõjutada köögis kasutatavate seadmete tööga paratamatult kaasnev niiskus; samuti selles, kas mööbli detailide kvaliteedi püsimiseks tuleks paigaldada kööki seadmed, mis niiskuse taset vähendavad.

Seega ei ole kaupleja enne lepingu sõlmimist täitnud seaduses nõutavat selgitamiskohustust, millest tulenevalt ei ole kaupleja õigustatud heitma tarbijale ette nende asjaoludega arvestamata jätmist, millest teadmist ei saa tarbijalt nõuda. Selgitamiskohustuse täitmata jätmisest tulenevad riskid tuleb jätta kaupleja kanda.

Tarbija heidab kauplejale ette lepingu rikkumist, so puudustega eseme üleandmist. Seega hindab komisjon, kas kaupleja on täitnud lepingus ja VÕS §-s 217' ettenähtud nõuded.

VÕS § 217' järgi peab tarbijalemüügi korral asi vastama lepingu tingimustele. Asi loetakse muu hulgas lepingutingimustele vastavaks, kui see sobib otstarbeks, milleks tarbija seda vajab ja milleks seda liiki asju tavaliselt kasutatakse; asi peab olema seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteedi ning tavaliste toimivusomadustega, sealhulgas vastupidavuse, kasutusviisi, ühilduvuse ja turvalisuse poolest, mida tarbija võib mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ning arvestades müüja enda poolt või tema nimel või tehinguahela varasemates etappides osalenud muude isikute, sealhulgas tootja poolt asja suhtes avalikult tehtud avaldusi, eelkõige reklaamimisel

või märgistusel; vastama näidise kvaliteedile ja kirjeldusele, mille müüja on enne lepingu sõlmimist ostjale kättesaadavaks teinud. Vastupidavus on asja võime säilitada tavapärase kasutamise korral oma funktsioonid ja toimivus. Asi ei vasta lepingutingimustele, kui sellel ei ole eeltoodud omadusi; asja ebaõigest paigaldamisest tulenevat lepingutingimustele mittevastavust loetakse võrdseks asjast tuleneva lepingutingimustele mittevastavusega, kui selle paigaldas müüja või seda tehti tema vastutusel.

Komisjoni arvates tuleb kaupleja poolt kaupluses esitatud näidiste ja kirjelduse ning köögimööbli tavalise kasutusotstarbe põhjal eeldada, et mööbli detailid on viimistletud viisil, mis tagab nende vastupidavuse köögile tavapärastes tingimustes. Kaupleja väide selles, et tarbija köögi niiskusest oli ebatavaliselt kõrge ning mööbli ustel olid nähtavad veenired, ei ole tõendatud. Komisjon ei saa rajada otsust paljasõnalistele väidetele.

Komisjon hindab kriitiliselt kaupleja tellimusel 8.oktoobril 2024 koostatud Nora Kasemaa Ekspertiisibüroo eksperdi akti, millel ei ole kõnealuses vaidluses tõendamisväärtust. Akti kohaselt oli eksperdi ülesandeks tuvastada kahjustused ja määratleda nende iseloom. Akt on koostatud sedavõrd üldise sisuga, et sellest ei ole võimalik välja lugeda, millistel detailidel ja millise iseloomuga kahjustused objektiivselt eksisteerisid. Sellest tulenevalt ei oma tähendust eksperdi järeldused, sh kirjeldus selles, milline võib olla köögiseadmete kasutamise mõju mööbli detailidele. Tegemist on vaid teoreetilise arutlusega, mida ei ole võimalik seostada konkreetsete kahjustustega. Mööbli kasutamiseks sobivate tingimuste kohta selgituste andmine olnuks kohane kaupleja poolt enne müügilepingu sõlmimist. Komisjon ei nõustu eksperdi järeldusega selles, et üksnes kahjustuste asukoha põhjal võib järeldada, et tegemist on eksploatatsioonilise põhjusega, mitte toote puudusega.

Pooled ei vaidle selles, et arvestatav osa mööbli detaile on kahjustatud ning vajab vahetamist. Kaupleja leiab, et vahetamisele kuuluvad vaid ukсед ja sahtlipaneel; kahjustatud korpuse detailid kaupleja hinnangul asendamisele ei kuulu. Komisjoni kauplejaga ei nõustu.

VÕS § 220 järgi peab ostja teatama asja lepingutingimustele mittevastavusest müüjale mõistliku aja jooksul pärast seda, kui ta asja lepingutingimustele mittevastavusest teada sai või pidi teada saama. Tarbijalemüügi puhul peab tarbija teatama asja lepingutingimustele mittevastavusest müüjale kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta sai mittevastavusest teada. Komisjon selgitab kauplejale, et puudustest teatamise tähtaeg hakkab kulgema puuduste avaldumisest. Tarbija väidab, et mööbli detailide puudused ei avaldunud korraga ning ta märkas neid erinevatel aegadel. Kuna tegemist on süveneva tendentsiga erinevates kohtades avalduvate erinevate kahjustustega, ei saa tarbijalt nõuda, et ta teatab igast avaldunud kahjustatud kohast eraldi. Tarbija on teatanud kauplejale puudusest mõistliku aja kestel arvates puuduse avaldumisest.

VÕS § 218 järgi vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, kui mittevastavus on olemas juhusliku hävimise ja kahjustumise riisiko ülemineku ajal ostjale, isegi kui mittevastavus ilmneb hiljem. Tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest. Tarbijalemüügi puhul eeldatakse, et ühe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest ilmnenu lepingutingimustele mittevastavus oli olemas asja üleandmise ajal, kui selline eeldus ei ole vastuolus asja või puuduse olemusega (lg 2'). Seadusest tarbija kahjuks kõrvalekalduv kokkulepe on tühine.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbijale müüdud ja tarbija kööki paigaldatud mööbel ei vasta lepingutingimustele, kuna mööbli korpuse ja pealispinna viimistlus ei pea vastu köögis tavapäraselt esinevale niiskustasemele. Komisjoni arvates on mõistlik eeldada, et köögmööbli viimistlus ei rikne üksnes köögis tavapäraselt kasutatavate seadmete kasutamise tõttu. Kaupleja ei ole osundanud ja tõenditest ei saa järeldada, et tarbija korteris oleks toimunud veeavarii või oleks esinenud muu asjaolu, mille tõttu oli korteri niiskustase ebatavaliselt kõrge.

VÕS § 222 järgi võib ostja juhul, kui asi ei vasta lepingutingimustele, nõuda müüjalt asja parandamist või asendamist, kui valitud õiguskaitsevahendi kasutamine on võimalik ja sellega ei põhjustata müüjale võrreldes teise õiguskaitsevahendi kasutamisega ebaproportsionaalseid kulusid, arvestades kõiki asjaolusid, muu hulgas väärtust, mis asjal oleks olnud, kui lepingutingimustele mittevastavust ei esineks, lepingutingimustele mittevastavuse olulisust ning ostja võimalust kasutada teist õiguskaitsevahendit ilma märkimisväärse ebamugavuseta. Tarbija on asunud seisukohale, et ta ei soovi mööbli kahjustatud detailide osalist asendamist, vaid soovib lepingust vabaneda. Komisjoni hinnangul on tarbija avaldus hinnatav lepingust taganemise tahteavaldusena.

VÕS § 223 järgi on ostjal õigus muu hulgas müügilepingust taganeda, kui mis tahes lepingutingimustele mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest asi lepingutingimustega vastavusse viia või kui lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist, või kui müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijalemüügi korral tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata. Nimetatud juhtudel ei pea ostja määrama müüjale tema kohustuse täitmiseks täiendavat tähtaega. Ostja saab müügilepingust taganeda, kui lepingutingimustele mittevastavus on oluline. Tarbijalemüügi korral eeldatakse, et lepingutingimustele mittevastavus on oluline. Tarbijalemüügi lepingust taganemise korral tagastab tarbija müüjale asja müüja kulul. Tarbija ostuhinna tagasisaamise nõue muutub sissenõutavaks alates asja müüjale tagastamisest või selle tagasisaatmise tõendamisest.

Poolte selgituste järgi asendas kaupleja varasemalt kaks puudustega detaili, mille paigaldamise kulu jäi tarbija kanda. Seega oli tarbijal alust arvata, et ka kõnealusel juhul jäävad detailide asendamisega seotud kulu ja toimingud tarbija kanda. Vaidlust ei ole selles, augustis 2024 olid kahjustused avaldunud mööbli korpusel ja ustel ning sahtli paneelil. Kaupleja on küll pakkunud uste ja sahtlipaneeli asendamist, kuid põhjendamatult keeldunud korpuse detailide asendamisest.

Arvestades tehingu eesmärki ja hinda, kaupleja selgitusi mööbli kvaliteedi kohta, puuduste olemust ja kaupleja poolt väidetud tekkepõhjust; samuti asjaolu, et kaupleja pakkus üksnes detailide osalist asendamist, leiab komisjon, et kaupleja on oluliselt rikkunud seadusest tulenevat selgitamiskohustust ja müügilepingut ning tarbija oli õigustatud lepingust taganema.

Kaupleja arutlused kvaliteedi ja hinna vastavusest on iseenesest õiged, kuid see ei anna kauplejale õigust ilma selgitusi andmata müüa odava hinna eest kaupa, mis ei sobi otstarbekohaseks kasutamiseks ja millel puudub mõistlikult oodatav vastupidavus. Müüjal lasub kohustus selgitada tarbijale enne lepingu sõlmimist asjaolusid, mille vastu on tarbijal äratuntav huvi. Müües odava hinnaga ja vähese vastupidavusega köögimööblit, pidi kaupleja oskama ära tunda, et tarbijale tuleb mööbli omadused (sh võimalikud nõuded niiskusraie vmt) enne lepingu sõlmimist selgel ja arusaadaval viisil teatavaks teha. Kõnealusel juhul kaupleja seda ei teinud.

Komisjon selgitab, et lepingust taganemine lõpetab VÕS § 186 p 5 järgi lepingu ja poolte vahel tekib tagasitaitmissuhe. Tarbijal lasub kohustus anda kauplejale välja kaupleja poolt üleantud mööbel ja kauplejal lasub kohustus tagastada tarbijale ostuhind. Võimalikud mööbli demonteerimise ja detailide transpordi kulud on hinnatavad kohustuse rikkumisega põhjustatud kulutustena, mis jäävad lepingut rikkunud poole, so kaupleja kanda.

Eeldatakse, et pooled täidavad tagasitaitmissuhtest tekkinud nõuded samalaadsest. Komisjon peab vajalikuks selgitada pooltele, et lepingust taganemine ei välista kujunenud asjaolusid arvestades tagasitaitmissuhtest tekkinud kohustuste täitmiseks kompromissi sõlmimist.

Eelnevat kokku võttes leiab komisjon, et tarbija nõue kohustuse rikkumise tuvastamises on põhjendatud ja tuleb rahuldada.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohusse.

Aase Sammelselg

/allkirjastatud digitaalselt/